

ABSTRAKT

Disertační práce si klade za cíl objasnit, jak žáci vnímají fenomén jinakosti ve školních třídách. Jedná se o pokus propojení filosofických koncepcí s praxí, která se ukazuje v prostředí základních škol. V této práci bude rozvíjena otázka, do jaké míry žáci chápou a vnímají jinakost svých spolužáků, ať již žáků bez specifických potřeb, tak i těch, kteří specifické potřeby mají a jsou začleněni do základního proudu vzdělávání, díky relativně novodobému fenoménu inkluze. Na dané fenomény bude pohlíženo z pozice filosofie, neboť psychologie a sociologie nezohledňují všechny dimenze inkluze, které se k tomuto fenoménu pojí. Na danou problematiku bude pohlíženo z pozice fenomenologie, která si klade za cíl jít k věcem samým. Práce tak vychází ze stěžejních děl od Edmunda Husserla, Maurice Merleau-Pontyho a Emmanuela Lévinase. Jejich koncepce jsou rozvíjeny z pohledu fenoménu vnímání a jinakosti.

Vhled do dětských duší byl získán formou kvalitativního výzkumu metodou rozhovoru a písemného projevu, kde žáci shrnují svůj postoj a dosavadní zkušenost s jinakostí. Data byla získána od žáků, kteří již prošli devítiletou základní školou a jsou nyní v prvním ročníku středních škol. Práce se unikátním způsobem pokouší zodpovědět otázku, jak žáci vnímali jinakost ve svých třídách na základní škole. Odpověď na tuto otázku tvoří syntéza dat z kvalitativního výzkumu a fenomenologického pohledu na vnímání a jinakost.